

Rejtett értékeink vetélkedő I. forduló megoldásai

I. feladat

Terepbejárás

1. állomás

1. nyírfa, vörösfenyő, hegyi juhar
2. Bél-kő , Kisgyőr- Bükk-szentkereszt , Tardi legelő
3. Természetvédelmi kezelés, fenntartás, üzemeltetés (pl. élőhely rehabilitáció, fajmegőrzési programok), a természet állapotának felmérése, feltárása, változásainak nyomon követése (monitorozás, kutatás, szervezés), a természetvédelmi célú nyilvántartások vezetése (kataszter, közhiteles nyilvántartás), a védett természetvédelmi területek őrzése, védelme (természetvédelmi őrszolgálat révén), a szemléletformálás, bemutatás.
4. Garadna-völgy 10,3 km
5. 6 foka van

2. állomás

1. motorozni , tüzet rakni, turistaútról letérni
2. szártalan bábakalács
3. 1954
4. zsomboly, aknabarlang, vízgyűjtő területét vesztett, fosszilis víznyelő barlang
5. Óriások asztala
6. lucfenyő, vörösfenyő

3. állomás

1. Egerszalóki víztározó, Tisza-tó
2. Felsőtárkány és Nagyvisnyó községek határát
3. vándorsólyom
4. 904 m., 33. / 906m, 36.
5. Tar-kő
6. függőleges mészkőfalú perembércek
7. A gyorsabban erodáló kőzetek -főleg palák- az alátámasztásukat elvesztették, így tovább omlottak, létrehozva a köveket.

4. állomás

1. triász mészkő
2. Jávorka Sándor
3. Sziklai gyöngyvessző cserjés
4. szűznemzéssel
5. keltike
6. bajszos sármány, hajnalmadár, holló, vándorsólyom

5. állomás

1. örvös légykapó, szürke légykapó, fekete harkály, fehérhátú fakopáncs
2. kárpáti aggófű, nyúlsaláta, völgycsillag, örvös salamonpecsét
3. kárpáti sisakvirág,
4. megjelenésében hasonlít az eredeti őserdőkhöz, 100 éve érintetlen, nincs benne erdőművelés, fakitermelés

5. 1972, 1942
6. köszméte, havasalji rózsza, feketebodza
7. televényféreg, Eisenia lucens
8. nagyfülű denevér, piszedenevér, Brandt denevér, közönséges denevér
9. Országos kéktúra
10. mészégető gödrök
11. Veress Józsi bácsi, természetjárók állították

6. állomás

1. tál/lencse alakú, kerekded berogyások a mészkőfelszínen
2. a Nagy-fennsík Ny-i felének leghosszabb töbörös völgye
3. A vízzáró kőzettakaró lehordásával a szivárgó ill. összegyűlő vízfolyások a mészkövet oldva hozták létre.
4. jégkori lösz, vízzáró fedőüledékek
5. 10 m
6. kisvasút

7. állomás

1. I. Világháborús olasz hadifoglyok (18 fő) Thurzó Gáspár vezetésével vasútvonal építés céljából
2. kitermelt fát
3. Nagy-Fennsík
4. tilos
5. nem, csak engedéllyel
6. kövirózsza fajok, varjúháj fajok
7. őszi kikerics, kornistárnics és prémestárnics
8. harmadidőszak

8. állomás

1. A XVIII. Századtól egyre erősödött az erdőirtás, az irtások helyén később legeltetés és kaszálás folyt. Mindez, valamint a terület sajátos mikroklímája meggátolta a természetes módon történő visszaerdősülést.
2. vashámorok, üveghuták működtetéséhez
3. sztyepprétek, szórfügyepek, félszáraz gyepek
4. bükki szerezsenboglárka, karszti hangyaboglárka, foltos aranybagolylepke
5. Az egyes hangyafajok dolgozói a bolyba szállítsák, ott fejlődhetnek és bebábozódhatnak.
6. Szent-László tárnics
7. Nemcsak sorba alakultak ki, hanem egymás mellé, horpaszrendszert kialakítva .
8. Mohos- töbör
9. Olyan nagy területű karsztosodó kőzetbe mélyült karszttál, melynek az alját töbrök, ikertöbrök, víznyelők tagolják.
10. bodzaszagú ujjaskosbor, szúnyogglábú bibircsvirág, füles kosbor, gömböskosbor,
11. A név az egykor ott lévő, vagy ott lakó emberekre, embercsoportra utal.

II. feladat

1) Élőhelyként szolgál, lebontó mikroorganizmusok, gombák, mohák, puhatestűek és számos rovarfaj lárvájának és imágójának számára. Számos védett faj talál itt menedéket. Otthon, élelem, szaporodási és fejlődési hely. Lassú lebomlásával tápanyag képződik.

2)

1. Dendrobaena octaedra –	K,	9
2. Egyfogú szőrös csiga –	L,	21, 29
3. Hegyi csavarcsiga	– M	30
4. Kék meztelencsiga –	O,	13, 17, 30
5. Tülkös szarvasbogár	– J,	5, 29
6. Kis szarvasbogár	– I,	1, 16, 30
7. Vörösnyakú dögbogár –	F,	14, 19
8. Közönséges gömbászka	– H,	4,
9. Barna százlábú –	E,	11, 25
10. Havasi cincér –	C,	7, 23, 24, 27, 28
11. Foltos szalamandra –	D,	3, 22, 26, 28
12. Alpesi göte –	N,	15, 18, 20, 26
13. Erdei vöröshangya –	A,	10, 12
14. Kis kopogóbogár –	G,	6
15. Betűző szű –	B,	8

III. feladat

- 1) 28
- 2) nagydenevérek , kisdenevérek)
- 3) simaorrú denevérek, patkósorrú denevérek
- 4) kiszívják az ember vérért, a lányok hajába ragadnak, az ajtófélfára szegezett denevér távol tartja a rossz szellemeket, az éléskamrában megdézsmálják a szalonnát stb.
- 5) templom padlások, tornyok, egyéb padlások, öreg pincék , erdők, faodvak, barlangok, sziklaüregek, istállók, panelházak repedései stb.
- 6) bőregér, vámpír, vérszopó, tündérpatkány, éjjeli fecske, szárnyasegér, tündelevény, repülő egér stb.
- 7) felkarcsont, orsócsont a hüvelykujj felőli oldalon, singsont a kisujj felőli oldalon, kéztőcsontok, kézközépcsontok, ujjperccsontok
- 8) rovarévők: közönséges denevérek
gyümölcsevők: jamaicai gyümölcsdenevér
nektárevők: afrikai hosszúnyelvű denevér
halevők: halevő denevér
vérszívók: közönséges vámpírdenevér stb.
- 9) Ultrahangokat bocsájtanak ki szájukon vagy speciális orrszervükön keresztül. A tárgyakról, élőlényekről visszaverődő, hangot speciális fülükkel fogják fel.
- 10) Horgas szőrű denevér, csonkafülű denevér, vízi denevér, közönséges denevér, kis denevér, barna hosszúfülű denevér, piszedenevér, törpe denevér, korai denevér, kései denevér
- 11) 1 hüvelyk ujj, 2 mutató ujj, 3 középső ujj, 4 kézvitörla, 5 kisujj, 6 láb, 7 farokvitörla, 8 térd, 9 öregvitörla, 10 alkar, 11 szélfogó, 12 fül.

Denevér Totó

1. c, d
2. a,

3. a, e
4. b
5. c
6. b
7. a, d
8. a, d
9. b
10. a
11. a, c, d
12. b
13. b, d
14. d

IV. feladat

1) Házi berkenye

- Meghatározások:
1. Teleki
  2. őshonos
  3. torminalis
  4. fehér
  5. páratlanul
  6. sorb
  7. Alföld
  8. borz
  9. fojtóska
  10. hangszer
  11. pálinka

„Ne ültess berkenyét, mert úgysem éled meg a termését!” A regény címe: Isten rabjai

- 2)
1. kocérka
  2. uszkurucfa
  3. süvöltinkörte
  4. csórmány
  5. berekenyér

Maximális pontszámok:

I. feladat: 60 pont

II. feladat:.....67 pont

III. feladat: 33 pont

IV. feladat.....20 pont

Összesen: 180 pont